

„Menová únia bez finančného vyrovnávania – to je nemožné! Silní musia pomôcť!“.

Nespadnú nám dva piliere na hlavu?

Francúzsky minister hospodárstva Emmanuel Macron pred pár dňami vyhlásil: „Menová únia bez finančného vyrovnávania – to je nemožné! Silní musia pomôcť!“. A dodal: „ak členské štáty nie sú pripravené, a dosiaľ neboli, môžeme zabudnúť na euro a eurozónu.“ Čím je otázka nevyriešeného budúceho smerovania Európskej únie neistejšia, tým je páľčivejšia. Po prekotnom rozšírení pôvodnej pätnástky na začiatku tisícročia prichádza doba studenej reality. EÚ je stále zložená zo štátov na národnom princípe, ktoré majú často rozdielne, veľmi rozdielne názory. Fungovanie EÚ sa podobá na domovú schôdzu v petržalskom paneláku, kde nie všetci, ale často nikto nie je spokojný s výsledkom.

Akoby nestačilo, že sa plánovačom stále nedarí naplánovať koniec krízy, nepripravenú Európu zasiahla najväčšia vlna utečencov od druhej svetovej vojny. Bezradnosť Bruselu v hľadaní riešenia je očividná. Smernica ani regulácia tu nepomôže, takže zatiaľ všetko funguje na princípe „pošlite ich Nemcom, oni si dako poradia!“

No podobne ako v prípade gréckej krízy, ani v tomto prípade Nemecko nie je nafukovací hrad, v ktorom sa stratia všetky problémy Únie.

Na pretras sa dostáva jeden z pilierov EÚ, ten, ktorý pre krajiny ako Slovensko znamená asi najviac – otvorené hranice. Angela Merkelová v posledný augustový deň povedala to, čo visí vo vzduchu už dlhšie: ak si členské štáty nepodedia utečencov, Schengenská hranica je v ohrození. Rakúska polícia už teraz de facto zaviedla hraničné kontroly smerom do krajiny. „Útechou“ nám môže byť jedinú, aj v prípade pádu Schengenu k nám budú prúdiť európske regulácie a pas nikomu ukazovať nebudú. Najnovšie napríklad nové regulácie výsadby viniča.

Rakúska ministerka vnútra odkázala, že na eurofondy môžeme zabudnúť.

Ohrozený je aj druhý „pilier“ EÚ – eurofondy. Pre mnohých politikov ten najkľúčovejší (a často krát jediný) argument prospešnosti nášho členstva v EÚ. Zatiaľ nie je ohrozený oficiálne, no rakúska ministerka vnútra Johanna Miklová-Leitnerová odkázala niektorým štátom vrátane Slovenska, že na eurofondy môžu zabudnúť, ak budú blokovať kvóty na migrantov. Výstavba rozhladní a euronámestíček môže byť ohrozená!

Nie že by s príchodom utečencov odišli doterajšie ekonomické problémy eurozóny. Na chodbách frankfurtského mrakodrapu to začína opäť šumieť. ECB silno zvažuje nové kolo monetárnych stimulov na jeseň. Teda stratégiu, ktorú ECB neúspešne skúša ešte len sedem rokov.

Že bude tretí bailout pre Grécko neúspešný, čakajú už takmer všetci. No málokto čakal, že problémy môžu prísť tak skoro. S

Veritelia už mesiac od dohodnutia nového balíka vidia zaostávanie.

Čínske úrady potrestali 200 ľudí zo „šírenia klebiet“, ktoré boli za prepacom burzy.

blížiacim sa termínom predčasných volieb rýchlo upadá hviezda premiéra Tsiprasa, ktorý stráca popularitu rýchlejšie ako letné disco-songy. V niektorých prieskumoch dokonca Syrizu predbehla Nová demokracia, ktorá vládla do zimy 2014. Tsipras verejne vyhlásil, že nebude v koalícii s ND ani s PASOK. Pri tradičnom vylúčení komunistickej KKE a neonacistického zlatého úsvitu tak moc kombinácií na povolebnú koalíciu neostáva. Na druhej strane bývalý premiér za tých pár mesiacov vo funkcii porušil už aj oveľa väčšie predsavzatia.

Veritelia už mesiac od dohodnutia nového balíka vidia zaostávanie. Prvé hodnotenie, pôvodne plánované na október, sa asi odsunie. Ešte nie je jasné, či to ohrozí vyplatenie ďalšej tranže z tretieho balíka, ktorá má dosiahnuť 3 miliardy eur, keďže podmienky jej vyplatenia neboli zatiaľ presne stanovené. Podľa predbežných odhadov má v súčasnosti Grécko peniaze zhruba do novembra.

Zlé správy z gréckej ekonomiky striedajú už len horšie. Hoci na začiatku krízy nebol grécky trh nehnuteľností tak tvrdo zasiahnutý prepacom ako írsky či španielsky, klesá systematicky a zatiaľ bez nádeje na stabilizáciu. V druhom kvartáli tohto roka dosiahol grécky trh nehnuteľností medziročný prepad 5,9 % a od roku 2008 tak stratil zhruba 40 %. Veľké problémy majú aj veľmi malé a malé podniky, až 30 % z nich očakáva v nasledujúcom pol roku hrozbu ukončenia činnosti. To by znamenalo zánik viac ako 60 000 firiem. Až 43 % z nich má problém vyplácať mzdy.

Plán privatizácie na rok 2015 sa nepodarí splniť. To bolo jasné už vtedy, keď bola privatizácia v zime zablokovaná novou vládou. Do konca roka sa z významnejších privatizácií podarí dotiahnuť prinajlepšom len predaj licencií na prevádzku 14 regionálnych letísk. Na budúci rok je naplánovaný optimistický privatizačný cieľ 3,7 miliardy eur, pričom hviezdami by mali byť prevádzkovateľ plynovodov DESFA a štátny superluxusný rezort Astir Palace. Bude tento cieľ reálny aj po voľbách?

Európa sa možno pre riešenie svojich problémov inšpiruje v Číne. Tamojšie úrady potrestali (bez bližšej špecifikácie trestu) 200 ľudí zo „šírenia klebiet“, ktoré vraj stáli za čerstvým prepacom šanghajskej burzy. Jednoducho, stačí zakázať zlé novinky a šťastiu nebude stáť nič v ceste!

Samé dobré správy po zvyšok týždňa želá

Martin Vlachynský
3.9.2015